

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 13C/68/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322203830
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Lacová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8322203830.1

Uznesenie

Okresný súd Humenné v právnej veci žalobcu 1/: E. L., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom P., L. R. XXX, XXX XX P. a žalobkyne 2/: H. L., narodená XX.XX.XXXX, bytom P., L. R. XXXX/XXX, XXX XX P., obaja zastúpení advokátkou zapísanou v SAK pod č. 7455: JUDr. Jana Šepeľová, so sídlom Nám. slobody č. 13/25, 066 01 Humenné, proti žalovanému: E. F., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom J. Č.. XXXX/X, XXX XX P., v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd u k l a d á žalovanému zabezpečiť dodávku elektrickej energie a plynu do odberného miesta - bytu č. X nachádzajúceho sa vo vchode č. XXX na prízemí X. bytovej jednotky so súpisným číslom XXXX na ulici R. Y. P., a to v lehote 15 dní od vykonateľnosti - doručenia tohto rozhodnutia - až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11C/25/2021 o vypratanie bytu.

II. Súd žalobcovi 1/ a žalobkyňi 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100% s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením súdneho úradníka.

odôvodnenie:

1. Žalobca 1/ a žalobkyňa 2/ sa návrhom doručeným Okresnému súdu Humenné dňa 13.12.2022 domáhali nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zabezpečiť dodávku elektrickej energie a plynu do odberného miesta - bytu č. X nachádzajúcom sa vo vchode č. XXX na prízemí X. bytovej jednotky so súpisným číslom XXXX na ulici R. Y. P..

2. Návrh odôvodnili tým, že na Okresnom súde Humenné sa pod sp. zn. 11C/25/2021 vedie konanie pôvodného žalobcu E. P. z Českej republiky proti E. L. ako žalovanému o vypratanie bytu. Uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. 11C/25/2021-64 zo dňa 27. apríla 2022 bolo vyhovené návrhu, aby do konania namiesto žalobcu E. P., nar. XX.XX.XXXX, Česká republika vstúpil ako žalobca E. F., nar. XX.XX.XXXX. Konanie vo veci vypratania bytu nie je do dnešného dňa právoplatne skončené. S podanou žalobou o vypratanie bytu č. X nachádzajúceho sa vo vchode č. XXX na prízemí X. bytovej jednotky so súp. číslom XXXX na ulici R., v ktorom bývajú už od roku 1988, teda viac ako 34 rokov, žalobcovia nesúhlasia. Spolu s nimi v tom byte býva aj maloletý syn E. L., nar. XX.XX.XXXX. Majú za to, že bol v roku 2005-2006 zo strany pôvodného žalobcu p. P. urobený podvod, čo dali preveriť orgánom činným v trestnom konaní a to podaním podnetu na preverenie podozrenia zo spáchania trestného činu v zmysle ust. § 221 Trestného zákona alebo iného trestného činu, a to prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Vo veci bolo začaté trestné stíhanie pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. Konanie sa vedie na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Humennom, odbor kriminálnej polície pod číslom ORP- XXX/X-Y.-P.-XXXX a t.č. sú vykonávané procesné úkony. Do právoplatného skončenia uvedeného trestného konania bolo konanie o vypratanie bytu vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11C/25/2021 prerušené, a to uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 28.09.2022.

Aj keď konanie o vypratanie bytu a ani trestné konanie nie sú do dnešného dňa právoplatne skončené, terajší vlastník nehnuteľnosti - sporného bytu, žalovaný pán F. požiadal Slovenský plynárenský priemysel, a.s. Bratislava o ukončenie odberu združenej dodávky plynu, ako aj o ukončenie odberu elektriny, pričom predložil platný list vlastníctva. Elektrická energia, ako aj plyn boli na odbernom mieste R. XXX, XXX XX v byte č. X nachádzajúceho sa vo vchode č. XXX na J. X. bytovej jednotky so súp. číslom XXXX, nakoniec aj odpojené, a to dňa 21.07.2022 došlo k odpojeniu plynu a dňa 01.08.2022 k odpojeniu elektrickej energie, ktorej dodávka bola obnovená dňa 12.08.2022, avšak t.č. už v byte nemajú dodávky ani plynu, ani elektriny. Taktiež boli, celá rodina, odhlásení z trvalého pobytu a miesto trvalého pobytu bol od 26.04.2022 zmenený na Obec P.. Na Okresnom súde Humenné sa pod sp. zn. 12C/107/2022 viedlo konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia - uloženie povinnosti zdržať sa konania - ukončenia odberu elektriny a združenej dodávky plynu na odbernom mieste R. XXXX/XXX, XXX XX P., kde prvostupňový súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uznesením č.k. 12C/107/2022-19 zo dňa 09. augusta 2022 vyhovel, avšak toto po podaní odvolania žalovanými v 1. a 2. rade bolo zrušené a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konania a nové rozhodnutie.

Uznesením Okresného súdu Humenné č.k. 12C/107/2022-124 zo dňa 08. decembra 2022 bol návrh zamietnutý, a to z dôvodu, ako to vyplýva aj z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/49/2022-118 zo dňa 27.10.2022, že v priebehu odvolacieho konania vyšlo najavo, že ešte pred nariadením neodkladného opatrenia už žalovaný bol od dodávok elektriny a dodávok združenej dodávky plynu odpojený, preto nariadené neodkladné opatrenia v znení ako to vyplýva z uznesenia Okresného súdu Humenné č.k. 12C/107/2022-19 zo dňa 09. augusta 2022 bolo nevykonateľné.

Kroky k odpojeniu elektriny a plynu, ako aj odhlásenie z trvalého pobytu, robí žalovaný za účelom, aby donútil žalobcov odsťahovať sa z bytu, a to aj napriek tomu, že jeho nárok - o vypratanie bytu nebol ešte právoplatne preukázaný. Bez dodávky elektriny a plynu je bývanie nielen v ich byte ale v každom obydli problémové a v 21. storočí ani nepredstaviteľné, a to aj s poukazom, že s nimi býva maloletý syn, ktorý sa potrebuje počas školského roka pripravovať do školy, a tak ako on, aj oni potrebujú, aby bolo s nimi zaobchádzané ako s ľuďmi, a nie ako s nejakými „asociálmi“, ktorí si neplnia svoje povinnosti spojené s úhradou faktúr za dodávku týchto komodít. Od roku 1988 až doteraz nikdy neboli zaradení do zoznamu neplatičov za dodávky energií, po celé roky tieto platby poctivo uhradili. Konanie žalovaného je len účelové, v snahe donútiť ich odsťahovať sa zo sporného bytu ešte pred právoplatným skončením súdneho sporu.

Od doby odpojenia elektrickej energie a plynu je ich maloletý syn opakovane chorý, už 4x musel vyhľadať lekára, zhoršil sa mu prospech v škole, celú túto záležitosť ohľadom bytu veľmi zle psychicky znáša a nemá vytvorené vhodné podmienky na prípravu do školy. Boli donútení (bez elektriny a plynu je v byte jednak neúnosná zima, nemôžu si navariť, osprchovať sa a pod.) dočasne sa ubytovať u staršieho syna v obci H. G., kde nemajú súkromie, či vhodné podmienky na prípravu do školy a plnohodnotný život. V byte bola vykonaná aj kontrola pracovníčkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie kurately, Humenné, ktorá vyhodnotila, že naozaj s poukazom na chlad, ktorý je t.č. v byte, je tento pre maloletého syna nevyhovujúci. Žalobcovia poukázali na ustanovenia § 324, §325, § 328, § 329, § 330, § 333, § 334 CSP o neodkladnom opatrení.

Ďalej poukázali na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/284/2014 zo dňa 16.12.2014, v ktorom súd uviedol, že „Ubytovanie bez elektrickej energie podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavuje priestor pre ľudsky dôstojnú existenciu človeka. Za stavu, že navrhovateľka dokáže platiť za dodávku elektrickej energie, nebolo nevyhnutné v demokratickej spoločnosti, by bola ona a jej deti odpojené od energie, a to aj za stavu, žeby nemala k bytu vzťah založený na zmluvnom základe“. Poukázali na čl. 21 Ústavy SR v súlade s čl. 19 ods. 2 v spojení s čl. 1 a čl. 13 ods. 4 a čl. 21 ods. 3 Ústavy.

Zároveň v návrhu požiadali o oslobodenie od zaplataenia súdneho poplatku za podaný návrh z dôvodu, že ich majetková a príjmová situácia je veľmi nepriaznivá, sú poberatelia dôchodkov, a to E. L. predčasného starobného dôchodku vo výške 358,30 Eur mesačne a H. L. invalidného dôchodku vo výške 203,10 Eur mesačne. Nevlastnia žiadny nehnuteľný majetok (o byt boli obratí pred rokmi, kedy naleteli podvodníkom), a ani hnuiteľný majetok väčšej hodnoty. Dôchodky, ktoré poberajú im postačujú len na úhradu naozaj nevyhnutných výdavkov. V doteraz prebiehajúcich konaniach sú zastúpení advokátkou, ktorá im bola určená Centrom právnej pomoci, Kancelária Humenné.

3. Dňa 19.12.2022 bola súdu doručená súdu správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné zo dňa 15.12.2022 od právnej zástupkyne žalobcov, podľa ktorej orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonal terénnu sociálnu prácu v byte, kde sa zistilo, že žalobcovia bývajú so synom v ohrozujúcich podmienkach. Odpojením všetkých energií sa zhoršil nielen ich sociálny status, ale aj

prístup k zabezpečeniu základných potrieb. Pre nepnoletého syna nedokážu vytvoriť týmto bezpečné prostredie (teplo, svetlo, teplá voda), čím sa život dieťaťa kvalitatívne zhoršil do takej miery, že to môže mať veľmi nepriaznivý dopad na jeho psychické zdravie. V zimnom období je ešte riziko ohrozenia zdravia nielen dieťaťa, ale aj rodičov. Rodine síce poskytujú pomoc príbuzní v H. G., ale tento stav je len dočasný a podmienky sú stiesnené. Syn žalobcov dochádza denne do školy do P., je v prvom ročníku strednej školy a tento stav sa prejavuje na jeho prežívaní. Opakovane ochorel a vymeškal učivo. Neistota a podmienky, v ktorých rodina žije, vyvoláva oprávnenú obavu o zdravý psychický vývin maloletého.

4. Súd prvej inštancie v danej veci zistil tento skutkový a právny stav.

Zo spisu sp. zn. 11C/25/2021-84 (čl. 13) - zo zápisnice z pojednávania zo dňa 28.09.2022 súd zistil, že žalobcovia uzatvorili s predávajúcim E.. E. E., správcom konkurznej podstaty úpadcu C. F. P. dňa 12.02.2005 zmluvu o prevode vlastníctva bytu. Dňa 31.05.2005 bola medzi E. P. a žalobcami uzatvorená zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k predmetnému bytu. Touto zmluvou bolo zabezpečené splnenie záväzku zo zmluvy o pôžičke, na základe ktorej mali žalobcovia prevziať od pána E. P. sumu 600.000,00 Sk a záväzok splatiť do 31.10.2005 k rukám pána E. P.. V zmluve bolo uvedené, že ak záväzok nesplnia do 10.11.2005, pán E. P. sa stáva výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Dňa 02.01.2006 bola medzi žalobcami a pánom P. uzavretá zmluva o nájme bytu. Dňa 26.09.2019 pán P. upovedomil žalobcov, že nemá záujem na ďalšom trvaní tejto zmluvy.

Pán E. P. podal návrh o vypratanie bytu proti žalovaným pod sp. zn. 12C/107/2022. V uznesení 12C/107/2022-19 boli uvedené zmluvy o dodávke elektriny a plynu: Zmluva o združenej dodávke elektriny č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcami a SPP, a.s., a Zmluva o združenej dodávke plynu č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcami a SPP, a.s. (čl. 16).

Uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. 11C/25/2021-64 zo dňa 27. apríla 2022 bolo vyhovené návrhu, aby do konania na miesto žalobcu E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. Č.. XXX, XXX XX F., S. L., Č. K., vstúpil ako žalobca E. F., ktorý sa stal vlastníkom predmetného bytu na základe kúpnej zmluvy zo dňa 10.03.2022 uzavretej medzi E. P. a E. F. (čl. 8).

Elektrická energia, ako aj plyn boli na odbernom mieste R. XXX, XXX XX Y. L. Č.. X nachádzajúceho sa vo vchode č. XXX na prízemí 6. bytovej jednotky so súp. číslom XXXX, odpojené - a to dňa 21.07.2022 došlo k odpojeniu plynu a dňa 01.08.2022 k odpojeniu elektrickej energie. Bez elektrickej energie a plynu je byt nevyhovujúci na bývanie.

Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1, ods. 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 328 ods. 2 prvá veta CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

Podľa § 328 ods. 3 CSP, uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 331 ods. 2 CSP, uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia.

Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuλοží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

Podľa § 336 ods. 2 CSP, súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej.

Podľa § 336 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

5. V zmysle citovaných zákonných ustanovení Civilného sporového poriadku sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t.j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia). Nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že existuje vzťah medzi stranami, ktorý vyžaduje bezodkladnú úpravu a osvedčí sa dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Neodkladným opatrením by nemalo dochádzať k zásahu do práv nad nevyhnutnú mieru. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný, predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré súd má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť žaloby, resp. návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (Uznesenie NS SR sp.zn. 2Mcd0 3/2010).

6. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení sa vychádza len zo stavu, ktorý je v čase rozhodovania o podanom návrhu a nevykonáva sa pojednávanie. Žalobca musí osvedčiť, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany práv žalobcu poskytovanej mu súdom v konaní. Osvedčenie nároku znamená, že súd na základe predložených dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti a nie všetky rozhodujúce skutočnosti. V rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ (osvedčovanie) podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (viď Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010). Zároveň pre neodkladné opatrenie platí, že pokiaľ sa žalobca domáha nariadenia neodkladného opatrenia, musí uviesť a opísať všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, odôvodnenie úpravy pomerov. Opísaním rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia žalobca musí preukázať z čoho, teda z akých okolností vyvodzuje svoj nárok na nariadenie neodkladného opatrenia. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Z citovaného ustanovenia

vyplýva, že neodkladné opatrenie má mimoriadny charakter, čo znamená, že jeho nariadenie prichádza do úvahy v prípade splnenia formálnych zákonných predpokladov, keďže pri rozhodovaní o ňom sa dokazovanie nevykonáva.

7. Pri neodkladných opatreniach, ktoré majú zabezpečovací a preventívny charakter, je súd primárne povinný vyhodnotiť, či by úkon, ktorému sa má predísť, nelegitímnym spôsobom sťažil alebo znemožnil ochranu práv a oprávnených záujmov navrhovateľa v rámci konania vo veci samej. Požadované obmedzenie musí byť primerané (princíp proporcionality) a nesmie nad nevyhnutnú mieru limitovať dotknutú osobu, resp. poskytovať navrhovateľovi neadekvátnu výhodu. Z návrhu a jeho príloh musí byť zároveň zrejmé, že celkové okolnosti prípadu a správanie sa protistrany alebo jej predchádzajúce úkony osvedčujú, že k neželanému úkonu reálne môže dôjsť a jeho uskutočnenie je pravdepodobné, pričom závisí iba od individuálnej vôle samotnej protistrany. Ako už bolo uvedené, navrhovateľ je zo zákona povinný hodnoverne osvedčiť aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana (Števček, M., Ficová, S., Barícová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1107).

Pred nariadením neodkladného opatrenia, ktorým sa strane sporu ukladá, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala, alebo aby niečo znášala, sa vychádza z vymedzenia uvedeného návrhu a skúma sa, či je dostatočne odôvodnený, skúmajú sa skutkové okolnosti vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného opatrenia. Súd pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musí vziať zreteľ na fakty, proporcionality následku a príčiny jeho vzniku. Ďalej je potrebné zvažovať pozitívne a negatívne argumenty v kolízii stojacich záujmov za súčasnej minimalizácie zásahov do základných práv strán sporu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je teda potrebné aspoň osvedčiť právo, resp. osvedčiť ohrozenie práva. Hodnoverné osvedčenie nároku musí viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti úspešnosti strany v následnom konaní o žalobe, je v danom prípade vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku preto nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia.

8. Po oboznámení sa s návrhom žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ a na základe doložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že boli splnené vyššie uvedené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a žalobcovia dostatočným spôsobom osvedčili dôvodnosť nároku na jeho nariadenie, t.j. dočasnej úpravy pomerov žalobcov a žalovaného. Podľa názoru súdu žalobcovia preukázali tvrdené skutočnosti, že žalovaný znemožňuje žalobcom bývanie v byte č. X nachádzajúcom sa vo vchode č. XXX na prízemí 6. bytovej jednotky so súpisným číslom XXXX na ulici R. Y. P., tým že prerušil dodávku elektrickej energie a plynu do predmetného bytu.

V danej právnej veci by nemali byť žiadne pochybnosti, že byt č. X nachádzajúcom sa vo vchode č. XXX na prízemí 6. bytovej jednotky so súpisným číslom XXXX na ulici R. v P. tvorí pre žalobcu, jeho manželku žalobkyňu a maloletého syna obydlie, ktoré v súčasnej dobe neobývajú z dôvodu odpojenia od elektrickej energie a plynu. Žalobcovia podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia chránia svoje právo na obydlie argumentujúc tým, že predmetný byt užívajú dlhodobo (okrem tohto zimného obdobia) a po tom, čo žalovaný trvá na vypratání bytu pod č.k. 12C/107/2022, došlo k odpojeniu predmetného bytu ako odberného miesta na dodávku elektriny a plynu. Žalobcovia uviedli, že od roku 1988 až doteraz nikdy neboli zaradení do zoznamu neplatičov za dodávky energií, po celé roky tieto platby poctivo uhrádzali.

9. „Ubytovanie bez elektrickej energie podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavuje priestor pre ľudsky dôstojnú existenciu človeka a je čas pripomenúť, že predmetná vec sa týka človeka a obydlia, ktoré je mimoriadne dôležité pre súkromie človeka a načerpanie nových síl. Obydlie je zároveň domovom človeka. V predmetnom byte navyše býva navrhovateľka s maloletými (školo povinnými) deťmi. Ujma pri dvojročnom obývaní predmetného bytu bez elektrickej energie je významnou ujmom na základných právach navrhovateľky a jej rodiny a nariadenie predbežného opatrenia zabráni zväčšovaniu neustále vznikajúcej ujme. Je až neuveriteľné, že takýto stav pretrváva viac ako dva roky. Za stavu, že navrhovateľka dokáže platiť za dodávku elektrickej energie, nebolo nevyhnutné v demokratickej spoločnosti, aby bola ona a jej deti odpojené od energie, a to aj za stavu, žeby nemala k bytu vzťah založený na zmluvnom základe“ - uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/284/2014 zo dňa 16.12.2014 (porov. Stanková v. Slovenská republika, Pavlič v. Chorvátsko).

10. Podľa ustanovenia čl. 21 Ústavy SR obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva. Iné zásahy do nedotknuteľnosti obydlia možno zákonom dovoliť iba vtedy,

keď je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu života, zdravia alebo majetku osôb, na ochranu práv a slobôd iných alebo na odvrátenie závažného verejného poriadku. Ak sa obydlie používa aj na podnikanie alebo vykonávanie inej hospodárskej činnosti, takéto zásady môžu byť zákonom dovolené aj vtedy, keď že to nevyhnutné na plnenie úloh verejnej správy.

11. Vo vzťahu k základnému právu zaručenému čl. 21 Ústavy SR ústavný súd už v náleze sp. zn. I. ÚS 13/2000 z 10. júla 2001 judikoval, že: „1. Ústavou Slovenskej republiky vytvorená ochrana práva na súkromie sa vnútorne diferencuje. Jednotlivými ustanoveniami sa zaručuje ochrana súkromia v rôznych životných situáciách. Do sféry ochrany súkromia patrí aj ochrana obydlia. Zásah do obydlia znemožňujúci ho užívať je spôsobilý zároveň zasiahnuť aj do súkromného a rodinného života jednotlivca. Podľa okolností konkrétnej veci sa ten istý zásah teda môže dotknúť tak práva na ochranu súkromia, ako aj práva na ochranu obydlia. 2. Aj podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý zaručuje právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, v spojení s čl. 1 a čl. 3 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky sa musia uplatniť obdobné zásady ako v prípade čl. 21 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, pretože pod „neoprávneným zasahovaním“ treba rozumieť také zasahovanie, ktoré nemá základ v zákonnej úprave, nesleduje legitímny cieľ, nedbá na podstatu a zmysel obmedzovaného základného práva a slobody alebo nie je nevyhnutným a primeraným opatrením na dosiahnutie legitímneho cieľa. V prípade oboch článkov výsledok posúdenia vzťahu primeranosti medzi namietaným zásahom a sledovanými legitímnymi cieľmi bude závisieť od zistenia, či zásah spočíval na relevantných a dostatočných dôvodoch. 3. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, musí byť vykladané a uplatňované v súlade s Ústavou Slovenskej republiky (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Prostredníctvom tohto zákonného ustanovenia a pri prerokovaní a rozhodovaní občianskoprávnej veci, ktorá sa dotýka základných práv na slobôd, sa umožňuje dosiahnuť s ohľadom na jej konkrétne okolnosti rovnaký cieľ a účel, aký sleduje Ústava Slovenskej republiky, t. j. spravodlivú rovnováhu medzi ochranou legitímneho cieľa vo verejnom záujme a zaručenými základnými právami a slobodami jednotlivca.“

12. Je bez akýchkoľvek pochybností, že odpojenie predmetného bytu č. X nachádzajúceho sa vo vchode č. XXX na prízemí 6. bytovej jednotky so súpisným číslom XXXX na ulici R. v P. od odberného miesta elektrickej energie výrazným znížilo kvalitu bývania žalobcu, jeho manželky žalobkyne a syna do takej miery, že aktuálne je bývanie v tomto byte vzhľadom na zimné obdobie vylúčené, a teda sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Proporcionalita zásahu medzi základnými právami strán skonania konania pri jeho nariadení je dodržaná. Účelom neodkladného opatrenia je dosiahnutie účinkov v prípade, ak nie je zřejmé, kedy bude sporný vzťah vyriešený konečným rozhodnutím súdu a vyvstáva potreba dočasnej úpravy pomerov. Ochrane obydlia sa vo svojej judikatúre venuje aj Európsky súd pre ľudské práva a hierarchia hodnôt v zmysle život, zdravie, obydlie a tak majetok, je zřejmá.

13. Konaním žalovaného, ktorý dal predmetný byt odpojiť od dodávky elektrickej energie a plynu, došlo k výraznému zníženiu kvality bývania žalobcov a jeho syna. V danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia. Tvrdené právo žalobcov, o dočasnú ochranu ktorého žiadajú, je osvedčené dôkazom o existencii zmlúv o pripojení, na základe ktorej žalobcovia uhradili platby za plnenia poskytované s užívaním bytu. Žalobcovia osvedčili nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia.

14. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Povinnosť podať žalobu súd žalobcom neuložil nakoľko na súde už prebieha konanie ohľadom predmetného bytu medzi žalobcami a žalovaným pod sp. zn. 11C/25/2021, a s ohľadom na toto prebiehajúce konanie obmedzil trvanie vydaného neodkladného opatrenia až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11C/25/2021 o vypratanie bytu tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

15. Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 a ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie

po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Žalobcovia boli v konaní úspešní v rozsahu takmer 100%, preto súd o trovách konania rozhodol v súlade § 255 CSP tak, že žalobcovia majú nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením súdneho úradníka.

Poučenie:

Podľa § 357 písm. d) CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

Podľa § 358 CSP, odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 362 ods. 1, ods. 2 CSP, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím dobrovoľne splnená v stanovenej lehote po nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.